

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту міжнародних відносин
ім. Б.Д. Гаврилишина
Людмила ГАВРИЛЮК-ЄНСЕН

« 23 » _____ 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 14 » _____ 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій

_____ Святослав ПИТЕЛЬ
« 23 » _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ОРГАНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ В ТУРИЗМІ»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 24 Сфера обслуговування
спеціальність – 242 « Туризм»
освітньо-професійна програма «Туризм»

Кафедра міжнародного туризму і готельного бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік
Денна	4	7	32	14	3	6	95	150	7
Заочна	4	7	8	4	-	-	138	150	8

Тернопіль – ЗУНУ
2025

Робочу програму уклала:
канд. екон. наук, доцент кафедри
міжнародного туризму і готельного бізнесу

Лілія КОНДРАЦЬКА

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу (протокол засідання кафедри №1 від 28.08.2025р.).

Завідувач кафедри міжнародного
туризму і готельного бізнесу
канд. екон. наук, доцент

Оксана ГУГУЛ

Гарант освітньої програми спеціальності 242 «Туризм»
ступеня бакалавр

(підпис)

канд. екон. наук, проф. Володимир МАЗУР

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ В ТУРИЗМІ»

1. Опис дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі»

Дисципліна «Організація медичного супроводу в туризмі»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань (шифр найменування) – 24 Сфера обслуговування	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність (шифр найменування) – 242 « Туризм» Освітньо-професійна програма «Туризм»	Рік підготовки: <i>денна – 4</i> <i>заочна – 4</i> Семестр: <i>денна – 7</i> <i>заочна – 7</i>
Кількість змістових модулів – 3		Лекції: <i>денна – 32</i> <i>заочна – 8</i> Практичні заняття: <i>денна – 14</i> <i>заочна – 4</i>
Загальна кількість годин –150 год.	ступінь вищої освіти – бакалавр	Індивідуальна робота: <i>денна – 3</i> Тренінг: <i>денна – 6</i> Самостійна робота: <i>денна – 95</i> <i>заочна – 138</i>
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю: залік

2. Мета і завдання навчальної дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі» є формування у студентів системи знань і практичних компетентностей з організації медичного супроводу туристів, забезпечення їхньої безпеки та збереження здоров'я під час подорожей відповідно до міжнародних стандартів і сучасних практик.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

Виходячи з мети, у процесі вивчення навчальної дисципліни вирішуються наступні **завдання**:

- ознайомити студентів із термінологією та понятійним апаратом, що використовується у сфері організації медичного супроводу туристів;
- сформувати знання про нормативно-правові основи, міжнародні стандарти та сучасні практики медичного супроводу у туризмі;
- навчити оцінювати медико-біологічні ризики та визначати потребу в медичному супроводі залежно від виду туризму і складу групи;
- розвинути практичні навички організації медичного супроводу туристичних груп, у тому числі планування аптечки, алгоритмів дій у разі невідкладних станів і надзвичайних ситуацій;
- ознайомити студентів із принципами туристичного страхування та механізмами взаємодії з медичними і страховими установами;
- сформувати у студентів компетентності з використання сучасних технологій (цифрові сервіси, телемедицина, GPS-моніторинг) для підвищення рівня безпеки туристів.

2.3. Результати навчання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі» здобувачі повинні:

знати:

- основні поняття, терміни й категорії, що використовуються у сфері медичного супроводу туристів;
- міжнародні та національні нормативно-правові акти і стандарти безпеки у туризмі;
- принципи організації медичного супроводу в різних видах туризму (масовий, дитячий, активний, оздоровчий, екстремальний);
- правила комплектації аптечки туристичної групи та алгоритми надання домедичної допомоги;
- засади туристичного страхування та механізми взаємодії зі страховими й медичними установами.

ВМІТИ:

- оцінювати медико-біологічні ризики, характерні для різних видів туризму та категорій туристів;
- складати план медичного супроводу туристичної групи з урахуванням маршруту, тривалості та складу учасників;
- організовувати аптечку та визначати потреби у медичних засобах;
- застосовувати алгоритми домедичної допомоги при травмах, пораненнях, невідкладних станах;
- користуватися сучасними цифровими інструментами (GPS, мобільні додатки, телемедицина) для моніторингу стану туристів;
- приймати оперативні управлінські рішення у випадку загрози здоров'ю або життю туристів;
- організовувати взаємодію з місцевими медичними установами, страховими компаніями та службами екстреної допомоги;
- забезпечувати належний рівень безпеки та медичного супроводу туристичних груп під час подорожей в Україні та за кордоном;
- впроваджувати міжнародні стандарти безпеки у професійну діяльність;
- нести відповідальність за збереження життя та здоров'я туристів як складову професійної етики у сфері туризму.

3. Зміст навчальної дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ У ТУРИЗМІ

Тема 1. Сутність, класифікаційні критерії та специфічні ознаки передумов організації медичного супроводу в туризмі.

Сутність медичного супроводу у туризмі: поняття «медичний супровід», його місце у структурі туристичного продукту; відмінність між медичним супроводом, туристичним страхуванням і службами безпеки.

Класифікаційні критерії передумов медичного супроводу: за видом туризму (масовий, активний, оздоровчий, дитячий, екстремальний); за фактором ризику (природні, соціальні, біологічні, техногенні); за масштабом (індивідуальні, групові, організовані на рівні дестинації). **Специфічні ознаки передумов медичного супроводу:** залежність від віку та стану здоров'я туристів; вплив кліматичних і географічних умов; особливості міжнародних подорожей (вакцинація, медичні довідки, вимоги прикордонних служб).

Передумови актуалізації медичного супроводу в сучасному туризмі: глобалізація і зростання мобільності населення; пандемії (COVID-19 як приклад), військові дії та масові міграції; міжнародні стандарти безпеки як конкурентна перевага дестинації.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [11;2-3;11-14]

Додатковий: [3-2]

Інтернет-ресурси: [3-4;6-10]

Тема 2. Нормативно-правова база та міжнародні стандарти організації медичного супроводу у туризмі.

Нормативно-правове забезпечення в Україні: закон України «Про туризм» та суміжні нормативні акти; положення про безпеку в туризмі; вимоги Міністерства охорони здоров'я та органів державного нагляду. **Міжнародні правові документи та стандарти:** рекомендації ВООЗ щодо здоров'я мандрівників; стандарти UNWTO у сфері безпеки та медичного супроводу; європейські директиви щодо медичного страхування і захисту туристів. **Правові основи туристичного страхування:** медичне страхування туристів як обов'язкова складова турпродукту; особливості оформлення страхових договорів у міжнародних поїздках. **Проблеми та перспективи правового регулювання в Україні:** недоліки чинного законодавства; актуальні напрями гармонізації з міжнародними стандартами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-2;7-12; 14]

Додатковий: [1;3-8;10]

Інтернет-ресурси: [1-3;5;9]

Тема 3. Туристичне страхування як основа медичного супроводу у туризмі.

Сутність та роль страхування у сфері туризму: страхування як інструмент забезпечення безпеки подорожей; медичне страхування як обов'язкова складова туристичного пакету. **Види туристичного страхування:** медичне страхування (від нещасних випадків, хвороб, COVID-19); страхування від скасування поїздки, втрати багажу тощо; комплексні страхові пакети. **Механізм дії туристичного страхування:** порядок укладання страхового договору; обсяг і межі відповідальності страхової компанії; особливості організації допомоги за кордоном (Assistance-сервіси). **Проблеми та перспективи розвитку системи страхування у туризмі України:** порівняння з міжнародною практикою; шляхи підвищення якості страхових послуг.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [2-4;12]

Додатковий: [2-9]

Інтернет-ресурси: [1;8-9;11-13]

Тема 4. Класифікація та оцінка медико-біологічних ризиків у туризмі.

Поняття ризику у туризмі та його медико-біологічні аспекти: визначення ризику; специфіка медичних ризиків у подорожах. **Класифікація**

медико-біологічних ризиків: природно-кліматичні (спека, холод, висота, вологість); біологічні та епідеміологічні (інфекції, віруси, паразити); фізичні (травми, перевантаження, отруєння); психоемоційні (стрес, культурна адаптація, фобії). **Фактори, що впливають на рівень ризику:** вік, стан здоров'я та фізична підготовка туриста; вид туризму (пляжний, активний, екстремальний, дитячий, медичний); тривалість і географія подорожі. **Методи оцінки ризиків у туризмі:** ідентифікація потенційних загроз; оцінка імовірності та тяжкості наслідків; превентивні заходи (страхування, підготовка, вакцинація).

Список рекомендованих джерел:

Основний: [2-3;6;9;13;15-18]

Додатковий: [2;4;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1;4;6-7]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ ТУРИСТІВ

Тема 5. Організація медичного супроводу у масовому туризмі.

Поняття масового туризму та його особливості: пляжний, екскурсійний, культурно-пізнавальний туризм; масовий характер, велика кількість учасників, низький рівень індивідуалізації. **Типові медичні ризики у масовому туризмі:** сонячні опіки, харчові отруєння, зневоднення, алергічні реакції; інфекційні хвороби у країнах із несприятливою епідеміологічною ситуацією. **Організація системи медичного супроводу:** наявність медичного пункту чи лікаря у готелі/туристичному комплексі; співпраця з місцевими клініками; медичне страхування як інструмент захисту туристів. **Міжнародна практика медичного обслуговування туристів у масовому сегменті:** приклади Туреччини, Єгипту, країн ЄС; сервісні стандарти та очікування клієнтів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Тема 6. Медичний супровід у спортивному та активному туризмі.

Особливості спортивного та активного туризму: гірський, пішохідний, водний, лижний, велосипедний туризм; високий рівень фізичних навантажень та ризику. **Типові медичні проблеми в активному туризмі:** травми (розтягнення, переломи, вивихи); висотна хвороба, переохолодження, тепловий удар; втома, зневоднення, отруєння. **Організація медичного супроводу групи:** вимоги до підготовки гіда-інструктора; наявність спеціальної аптечки для активних видів туризму; тренування туристів з основ домедичної допомоги. **Алгоритми дій у разі надзвичайних ситуацій:**

евакуація потерпілих у гірських і віддалених районах; використання радіо- та GPS-зв'язку; співпраця з рятувальними службами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6;9-11;14]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [2-7]

Тема 7. Особливості спортивного та активного туризму.

Специфіка дитячого та молодіжного туризму: вікові та фізіологічні особливості дітей і підлітків; психологічні фактори та роль вихователя/вожатого. **Типові ризики для дітей і молоді в туризмі:** швидка втомлюваність, акліматизація; харчові отруєння, алергії, інфекційні хвороби; травми в ігровій та активній діяльності. **Організаційні вимоги до медичного супроводу:** наявність медичного працівника у складі групи; обов'язкові медичні довідки та щеплення; спеціальні правила перевезення та розміщення дітей. **Комплектація аптечки дитячих туристичних груп:** особливості підбору ліків для дітей різного віку; засоби першої допомоги при алергіях, отруєннях, травмах. **Етичні та правові аспекти:** відповідальність керівника групи; співпраця з батьками та медичними закладами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6;9-11;14]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [2-7]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

**СПЕЦІАЛІЗОВАНІ АСПЕКТИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ФОРМАТИ
МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ У ТУРИЗМІ**

Тема 8. Медичний та оздоровчий туризм: специфіка організації медичного супроводу.

Поняття медичного та оздоровчого туризму: Відмінності між medical tourism та wellness tourism; Україна і світові тенденції. **Категорії туристів у медичному та оздоровчому туризмі:** особи з хронічними захворюваннями.; туристи з інвалідністю; особи, які проходять реабілітацію. **Організація медичного супроводу:** вимоги до клінік, санаторіїв, SPA- та wellness-центрів; сертифікація та стандарти якості послуг; медичний персонал у складі туристичного продукту. **Міжнародний досвід:** популярні DESTINATION (Німеччина, Угорщина, Ізраїль, Туреччина); порівняння з українськими можливостями. **Проблеми та перспективи розвитку в Україні:** недостатня інфраструктура та маркетинг; потенціал Карпат, Трускавця, Морщина, курортів Чорного моря.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6-13;15-18]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Тема 9. Особливості медичного супроводу під час міжнародних туристичних поїздок.

Медичні ризики міжнародних подорожей: вакцинація перед поїздкою (жовта лихоманка, гепатити, малярія тощо); адаптація до нових кліматичних та часових поясів; ризики інфекцій у країнах із підвищеною епідеміологічною небезпекою. **Медичні документи та довідки для виїзду за кордон:** міжнародні сертифікати вакцинації; COVID-сертифікати як новий формат підтвердження; медичні довідки для дітей та групових поїздок. **Механізми організації медичного супроводу за кордоном:** роль туристичних компаній і страховиків; assistance-компанії та їх функції; доступ до екстреної медичної допомоги у країнах перебування. **Міжнародний досвід та проблеми українських туристів:** приклади країн із високим рівнем організації туристичної медицини; типові труднощі для українських туристів (страхові обмеження, мовний бар'єр, вартість послуг).

Список рекомендованих джерел:

Основний: [4;8;10-14;16-18]

Додатковий: [5-6;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-3;5-9]

Тема 10. Організація аптечки туристичної групи та вимоги до її комплектації.

Роль аптечки у забезпеченні безпеки туристів: аптечка як обов'язковий елемент туристичного спорядження; Відповідальність керівника групи за її наявність та стан. **Нормативні вимоги до аптечки туриста і туристичної групи:** національні та міжнародні рекомендації; відмінності у вимогах для різних видів туризму. **Комплектація аптечки залежно від умов подорожі:** базовий набір (антисептики, перев'язувальні матеріали, жарознижувальні); додаткові засоби для активного туризму (протиопікові, від укусів, протишокові); спеціалізовані препарати для гірських, морських і тривалих подорожей. **Організаційні аспекти використання аптечки:** призначення відповідального за медичне забезпечення групи; ведення обліку використаних засобів; проблеми перевезення медикаментів через кордон. **Сучасні підходи до формування аптечок:** індивідуальні аптечки для туристів; використання готових комерційних аптечних наборів; новітні портативні медичні технології.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [4;8;10-14;16-18]

Додатковий: [5-6;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-3;5-9]

Тема 11. Перша домедична допомога у туризмі: теоретичні основи та алгоритми.

Сутність і значення домедичної допомоги: визначення та місце у системі медичного супроводу; відмінність між домедичною та медичною допомогою. **Основні принципи надання домедичної допомоги:** безпека для рятівника і

потерпілого; пріоритетність дій: правило «3-х хвилин, 3-х годин, 3-х діб». алгоритм огляду потерпілого. *Алгоритми дій у стандартних ситуаціях:* непритомність, зупинка дихання, відсутність свідомості; зовнішні кровотечі; шоківі стани. *Базові навички туриста у сфері домедичної допомоги:* використання перев'язувальних матеріалів; виклик екстрених служб; психологічна підтримка постраждалого. *Міжнародні протоколи першої допомоги (Red Cross, ERC, АНА):* основні підходи; впровадження в навчання туристів та інструкторів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Тема 12. Практичні аспекти домедичної допомоги у туризмі: травми, поранення, переломи.

Найбільш поширені травми у туризмі: подряпини, порізи, забої; укуси комах і тварин; опіки (сонячні, термічні, хімічні). *Перша допомога при кровотечах і пораненнях:* алгоритм зупинки капілярної, венозної та артеріальної кровотечі; використання турнікетів та імпровізованих засобів. *Перша допомога при переломах і вивихах:* ознаки переломів; іммобілізація кінцівок підручними засобами; транспортування потерпілих. *Травми опорно-рухового апарату:* розтягнення зв'язок, удари, підвертання суглобів; алгоритм надання допомоги (правило RICE: Rest, Ice, Compression, Elevation). *Організація дій групи при травмах у віддалених умовах:* взаємодопомога у туристичній групі; виклик і координація з рятувальними службами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6-13;15-18]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Тема 13. Медичний супровід у разі надзвичайних ситуацій під час подорожей.

Поняття надзвичайної ситуації у туризмі: класифікація НС: природні, техногенні, соціальні, військові; Особливості реагування у туристичних подорожах. *Типові НС у туризмі та їх наслідки:* стихійні лиха (повені, землетруси, лавини); Пожежі та аварії на транспорті; Воєнні дії та терористичні загрози. *Алгоритм дій у разі НС:* евакуація туристів; координація з місцевими службами порятунку; медичний супровід під час евакуації. *Організація медичної допомоги постраждалим:* пріоритетність надання допомоги (тріаж); надання домедичної допомоги до прибуття професіоналів; використання підручних засобів у польових умовах. *Психологічна підтримка туристів під час НС:* робота з панікою; комунікація з родичами та офіційними органами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6-13;15-18]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Тема 14. Етика та комунікація в організації медичного супроводу у туризмі.

Етичні принципи медичного супроводу туристів: пріоритет життя і здоров'я; конфіденційність інформації про стан здоров'я; відповідальність гіда, інструктора, медичного працівника. **Комунікація у туристичній групі:** взаємовідносини «керівник групи – турист»; рольова модель медичного працівника; робота з групами різного віку та рівня фізичної підготовки. **Психологічні аспекти у кризових ситуаціях:** робота з панікою та агресією; методи психологічної підтримки туристів; особливості спілкування з дітьми та літніми людьми. **Міжкультурна комунікація:** етичні норми у різних країнах; мовний бар'єр і роль перекладача. **Конфліктні ситуації та шляхи їх вирішення:** типові приклади конфліктів у туристичних групах; алгоритми дій керівника/медичного супроводу.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Тема 15. Сучасні технології та цифрові рішення у сфері медичного супроводу у туризмі.

Роль технологій у медичному супроводі туристів: цифровізація туризму; інновації у сфері безпеки та охорони здоров'я. **Телемедицина у туризмі:** консультації лікарів онлайн; використання мобільних платформ для діагностики та контролю стану здоров'я. **Мобільні додатки для туристів:** навігаційні системи з функціями SOS; програми з базовими інструкціями першої допомоги; системи моніторингу стану здоров'я (пульс, тиск, рівень кисню). **GPS та системи супутникового моніторингу:** відстеження туристичних груп у віддалених районах; виклик рятувальних служб через супутниковий зв'язок. **Перспективи впровадження новітніх технологій в Україні:** використання дронів для доставки медикаментів; інтеграція українських туристичних компаній у міжнародні цифрові сервіси.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6-13;15-18]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Тема 16. Перспективи розвитку системи медичного супроводу у туризмі України.

Аналіз сучасного стану організації медичного супроводу у туризмі України: досягнення та слабкі місця; проблеми взаємодії між туристичними компаніями та медичними установами. **Міжнародний досвід розвитку системи медичного супроводу:** країни ЄС, Ізраїль, Туреччина; можливості адаптації найкращих практик в Україні. **Поствоєнні виклики для**

українського туризму: медичні ризики, пов'язані з воєнними діями (психологічні травми, мінна небезпека); необхідність нових стандартів безпеки. **Стратегії вдосконалення та відновлення:** інтеграція міжнародних стандартів (BOOЗ, UNWTO); підготовка фахівців з медичного супроводу у туризмі; використання цифрових технологій та інновацій. **Перспективи розвитку в Україні:** розвиток внутрішнього туризму з високими стандартами безпеки; позиціонування України як країни з потенціалом у сфері медичного та оздоровчого туризму.

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

4. Структура залікового кредиту навчальної дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі»

денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	лекції	практичні заняття	самостійна робота	тренінг	індивідуальна робота	контрольні заходи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.						
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ У ТУРИЗМІ						
Тема 1. Сутність, класифікаційні критерії та специфічні ознаки передумов організації медичного супроводу в туризмі.	2	1	4		1	Опитування, тестування (в.т.ч. в elearn), дискусії, презентації
Тема 2. Нормативно-правова база та міжнародні стандарти організації медичного супроводу у туризмі.	2	1	4			Виконання ситуаційних та практичних завдань, тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії
Тема 3. Туристичне страхування як основа медичного супроводу у туризмі.	2	1	4		2	Виконання ситуаційних та практичних завдань, тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії
Тема 4. Класифікація та оцінка медико-біологічних ризиків у туризмі.	2	1	4			Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії. Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.						
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ ТУРИСТІВ						
Тема 5. Організація медичного супроводу у масовому туризмі.	2	1	8			Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії. Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)
Тема 6. Медичний супровід у спортивному та активному туризмі.	2	1	6			Тестування та індивід. завдання опитування, практичні
Тема 7. Особливості спортивного та активного туризму.	2	1	6			Тестування та індивід. завдання опитування, практичні

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СПЕЦІАЛІЗОВАНІ АСПЕКТИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ФОРМАТИ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ У ТУРИЗМІ						
Тема 8. Медичний та оздоровчий туризм: специфіка організації медичного супроводу.	2	1	5	2		Тестування (в.т.ч. в elearn), опитування, дискусії. Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)
Тема 9. Особливості медичного супроводу під час міжнародних туристичних поїздок.	2	1	8			Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії
Тема 10. Організація аптечки туристичної групи та вимоги до її комплектації.	2	1	8			Тестування та індивід. завдання опитування, практичні
Тема 11. Перша домедична допомога у туризмі: теоретичні основи та алгоритми.	2	1	8	2		Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії. Практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)
Тема 12. Практичні аспекти домедичної допомоги у туризмі: травми, поранення, переломи.	2	1	8	2		Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії. Ситуаційні завдання, практичні завдання. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)
Тема 13. Медичний супровід у разі надзвичайних ситуацій під час подорожей.	2	1	6			Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії. Ситуаційні завдання, практичні завдання
Тема 14. Етика та комунікація в організації медичного супроводу у туризмі.	2	1	6			Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії. Ситуаційні завдання, практичні завдання
Тема 15. Сучасні технології та цифрові рішення у сфері медичного супроводу у туризмі.	2		6			Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії. Ситуаційні завдання, практичні завдання
Тема 16. Перспективи розвитку системи медичного супроводу у туризмі України.	2		6			Тестування (в.т.ч. в elearn), Опитування, дискусії. Ситуаційні завдання, практичні завдання
Разом	32	14	95	6	3	

заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ У ТУРИЗМІ			
Тема 1. Сутність, класифікаційні критерії та специфічні ознаки передумов організації медичного супроводу в туризмі.	2		10
Тема 2. Нормативно-правова база та міжнародні стандарти організації медичного супроводу у туризмі.			10
Тема 3. Туристичне страхування як основа медичного супроводу у туризмі.			10
Тема 4. Класифікація та оцінка медико-біологічних ризиків у туризмі.			8

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ ТУРИСТІВ			
Тема 5. Організація медичного супроводу у масовому туризмі.	2		10
Тема 6. Медичний супровід у спортивному та активному туризмі.			8
Тема 7. Особливості спортивного та активного туризму.			10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СПЕЦІАЛІЗОВАНІ АСПЕКТИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ФОРМАТИ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ У ТУРИЗМІ			
Тема 8. Медичний та оздоровчий туризм: специфіка організації медичного супроводу.	2		10
Тема 9. Особливості медичного супроводу під час міжнародних туристичних поїздок.			8
Тема 10. Організація аптечки туристичної групи та вимоги до її комплектації.			10
Тема 11. Перша домедична допомога у туризмі: теоретичні основи та алгоритми.		2	10
Тема 12. Практичні аспекти домедичної допомоги у туризмі: травми, поранення, переломи.		2	8
Тема 13. Медичний супровід у разі надзвичайних ситуацій під час подорожей.	2		6
Тема 14. Етика та комунікація в організації медичного супроводу у туризмі.			6
Тема 15. Сучасні технології та цифрові рішення у сфері медичного супроводу у туризмі.			4
Тема 16. Перспективи розвитку системи медичного супроводу у туризмі України.			4
Разом	8	4	138

**5. Тематика практичних занять з навчальної дисципліни
«Організація медичного супроводу в туризмі»**
(денна форма навчання)

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ МЕДИЧНОГО
СУПРОВОДУ У ТУРИЗМІ**

Практичне заняття №1

Тема 1. Аналіз передумов організації медичного супроводу у туризмі.

Мета: сформулювати у студентів вміння визначати та класифікувати передумови організації медичного супроводу залежно від виду туризму, складу групи та умов подорожі.

Завдання практичного заняття:

- закріпити поняття «медичний супровід у туризмі» та його відмінності від інших форм забезпечення безпеки;
- визначити основні передумови медичного супроводу у різних видах туризму (масовий, активний, дитячий, оздоровчий);
- класифікувати передумови за чинниками ризику (природні, соціальні, біологічні, техногенні);
- проаналізувати вплив вікових, фізіологічних та соціальних характеристик туристів на потребу в медичному супроводі;

- розглянути практичні приклади ситуацій, у яких наявність медичного супроводу є критично необхідною.

Методика проведення практичного заняття №1

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Практичне завдання: «Види туризму та характерні передумови медичного супроводу».		0,5
2. Аналіз кейсів: розбір прикладів туристичних подорожей з різними групами (діти, літні люди, спортсмени) і визначення потреби у медичному супроводі.		0,5
3. Дискусія на тему: «Чи завжди потрібен медичний супровід у туризмі?».	Опитування (тема 1)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

- У чому полягає сутність поняття «медичний супровід у туризмі»? Чим він відрізняється від страхування та служб безпеки?
- Які основні передумови обумовлюють необхідність медичного супроводу під час туристичних подорожей?
- Які чинники ризику (природні, соціальні, біологічні, техногенні) найбільш актуальні для різних видів туризму?
- Як вік, стан здоров'я та фізична підготовка туристів впливають на організацію медичного супроводу?
- У яких випадках медичний супровід є обов'язковим, а коли може бути рекомендованим, але не критично необхідним?
- Чи можна вважати пандемію COVID-19 одним із ключових факторів актуалізації медичного супроводу у туризмі?
- Які міжнародні події (наприклад, війна, масові міграції) можуть змінювати вимоги до організації медичного супроводу?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [11;2-3;11-14]

Додатковий: [3-2]

Інтернет-ресурси: [3-4;6-10]

Практичне заняття №2

Тема 2. Аналіз нормативно-правових засад та міжнародних стандартів організації медичного супроводу у туризмі

Мета: сформулювати у студентів вміння орієнтуватися в національному та міжнародному законодавстві, що регулює сферу туризму та медичного супроводу, а також застосовувати ці знання у практичних ситуаціях.

Завдання практичного заняття:

- ознайомитися з чинними нормативно-правовими актами України у сфері туризму та охорони здоров'я;

- вивчити міжнародні стандарти та рекомендації (ВООЗ, UNWTO, ЄС), які регулюють питання безпеки й медичного супроводу туристів;
- проаналізувати роль страхових механізмів у системі правового забезпечення медичного супроводу;
- навчитися зіставляти українське законодавство з міжнародними нормами для виявлення відмінностей і перспектив гармонізації;
- закріпити знання на прикладах практичних кейсів (правові ситуації у сфері туризму).

Методика проведення практичного заняття №2

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Робота з нормативними актами (аналіз ключових статей Закону України «Про туризм» та «Про охорону здоров'я»).		0,5
2. Обговорення кейсів: «Випадок туриста за кордоном без належного страхування»; «Вимоги до вакцинації під час міжнародних подорожей».		0,5
3. Дискусія на тему: «Національні та міжнародні вимоги до медичного супроводу туристів».	Опитування (тема 2)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які основні положення Закону України «Про туризм» регулюють безпеку туристів?
2. Як у законодавстві України визначено вимоги до медичного забезпечення туристів?
3. Які міжнародні документи та стандарти (ВООЗ, UNWTO, ЄС) регулюють питання медичного супроводу у туризмі?
4. У чому полягають відмінності між українським і європейським законодавством у сфері туристичного страхування?
5. Чи можна вважати обов'язкове медичне страхування достатнім механізмом забезпечення безпеки туристів?
6. Які кроки варто зробити Україні для гармонізації своєї нормативно-правової бази з міжнародними стандартами?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-2;7-12; 14]

Додатковий: [1;3-8;10]

Інтернет-ресурси: [1-3;5;9]

Практичне заняття №3

Тема 3. Туристичне страхування як ключовий механізм медичного супроводу у туризмі

Мета: сформулювати у студентів практичні знання та вміння щодо видів, умов і механізмів туристичного страхування як основи забезпечення медичного супроводу.

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з видами туристичного страхування та особливостями медичних полісів;
- вивчити механізм укладання договору страхування туриста;
- навчитися визначати межі відповідальності страхової компанії;
- ознайомитися з діяльністю Assistance-компаній у міжнародному туризмі;
- проаналізувати типові страхові випадки та алгоритм дій туриста у кожному з них.

Методика проведення практичного заняття №3

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Робота з типовим договором страхування: виявлення ключових умов.		0,5
2. Аналіз кейсів: «Турист захворів за кордоном», «Травма в активному туризмі», «Втрачений багаж».		0,5
3. Розподіл у групах: порівняння пакетів страхування різних компаній та презентація результатів.	Опитування (тема 3)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які види страхування є найбільш поширеними у туризмі?
2. Чим медичне страхування відрізняється від комплексного?
3. Які обов'язкові умови повинен містити страховий договір для туриста?
4. Які обмеження часто встановлюють страхові компанії у медичних полісах?
5. Як працюють міжнародні Assistance-компанії і чому вони є важливими для туристів?
6. Чи може турист обійтися без страхування? Які ризики це несе?
7. Як пандемія COVID-19 вплинула на систему туристичного страхування?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [2-4;12]

Додатковий: [2-9]

Інтернет-ресурси: [1;8-9;11-13]

Практичне заняття №4

Тема 4. Класифікація та оцінка медико-біологічних ризиків у туризмі.

Мета: сформувати у студентів практичні навички ідентифікації, класифікації та оцінки медико-біологічних ризиків у різних видах туризму.

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з основними групами ризиків (природно-кліматичні, біологічні, фізичні, психоемоційні);
- навчитися визначати фактори, які підвищують чи знижують рівень ризику у подорожах;

- освоїти методику базової оцінки ризиків (ймовірність × наслідки);
- проаналізувати реальні приклади туристичних подорожей із виявленням потенційних загроз для здоров'я;
- розробити рекомендації щодо мінімізації ризиків для конкретних видів туризму.

Методика проведення практичного заняття №4

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Робота в групах: складання «карти ризиків» для обраного виду туризму (пляжний, гірський, екстремальний, дитячий).		0,5
2. Аналіз кейсів: «Акліматизація в горах», «Харчове отруєння у груповому турі», «Психоемоційні навантаження під час воєнних подорожей».		0,5
3. Міні-дискусія: «Чи можливий туризм без ризиків?».	Опитування (тема 4)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які основні групи медико-біологічних ризиків виокремлюють у туризмі?
2. Які фактори найчастіше спричиняють підвищення ризику для туристів?
3. Як залежить рівень ризику від віку та стану здоров'я учасників подорожі?
4. Чим відрізняється оцінка ризиків у масовому та екстремальному туризмі?
5. Які методи мінімізації ризиків є найбільш ефективними в умовах обмеженого доступу до медичної допомоги?
6. Як глобальні виклики (пандемії, воєнні дії) впливають на зростання медико-біологічних ризиків у туризмі?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [2-3;6;9;13;15-18]

Додатковий: [2;4;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1;4;6-7]

Практичне заняття №5

Тема 5. Організація медичного супроводу у масовому туризмі.

Мета: сформулювати у студентів практичні вміння аналізувати потреби та організаційні особливості медичного супроводу у масових видах туризму (пляжному, екскурсійному, круїзному).

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з типовими медико-біологічними ризиками у масовому туризмі;
- визначити особливості організації медичного супроводу у різних формах масового туризму;
- навчитися складати план медичного забезпечення для групи туристів;

- проаналізувати роль гіда-екскурсовода у контролі за безпекою і здоров'ям туристів;
- відпрацювати навички реагування на найчастіші проблеми зі здоров'ям у масовому туризмі (сонячний удар, харчове отруєння, перевтома).

Методика проведення практичного заняття №5

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Робота в групах: складання «Пам'ятки туриста» з правилами безпеки.		0,5
2. Аналіз кейсів: «Група туристів під час екскурсії в спеку», «Харчове отруєння у готелі», «Медичний інцидент під час круїзного туру».		0,5
3. Міні-презентації: приклади міжнародних практик організації медичного супроводу у масовому туризмі.	Опитування (тема 5)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які основні ризики здоров'ю притаманні масовому туризму?
2. Які медичні проблеми найчастіше виникають у туристів під час пляжного та екскурсійного відпочинку?
3. Які обов'язки щодо медичного супроводу має туристична компанія в масових турах?
4. Чим відрізняється організація медичного супроводу у масовому туризмі в Україні та за кордоном?
5. Як гід чи супроводжуючий може попередити погіршення стану здоров'я у туристів?
6. Чи є доцільним залучення медичного працівника для масових туристичних груп?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [2-3;6;9;13;15-18]

Додатковий: [2;4;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1;4;6-7]

Практичне заняття №6

Тема 6. Медичний супровід у спортивному та активному туризмі.

Мета: сформувати у студентів уміння організовувати медичний супровід у спортивних та активних видах туризму з урахуванням специфічних ризиків та потреб учасників.

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з основними видами спортивного та активного туризму (гірський, водний, пішохідний, велосипедний, екстремальний);
- визначити характерні ризики для здоров'я у кожному виді активного туризму;
- навчитися формувати індивідуальні та групові аптечки для спортивного туризму;

- розглянути алгоритми першої допомоги при травмах, опіках, переохолодженні та зневодненні;
- проаналізувати приклади організації медичного супроводу у міжнародних спортивно-туристичних змаганнях.

Методика проведення практичного заняття №6

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Робота в групах: складання плану медичного супроводу для велопоходу, гірського походу чи водного туру.		0,5
2. Аналіз кейсів: «Перелом у горах», «Опіки після рафтингу», «Переохолодження під час зимового походу».		0,5
3. Практична вправа: складання переліку обов'язкових засобів для аптечки активного туриста.	Опитування (тема 6)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які особливості спортивного та активного туризму впливають на організацію медичного супроводу?
2. Які травми та проблеми зі здоров'ям найчастіше виникають у гірському та водному туризмі?
3. Які вимоги до аптечки туриста в умовах активного туризму?
4. Як формується система безпеки під час організованих спортивно-туристичних заходів?
5. Які міжнародні приклади організації медичного супроводу у спортивному туризмі можна застосувати в Україні?
6. Чи завжди потрібен професійний медик у складі спортивно-туристичної групи?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6;9-11;14]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [2-7]

Практичне заняття №7

Тема 7. Медичний супровід дитячих та молодіжних туристичних груп.

Мета: сформувати у студентів уміння організовувати медичний супровід у дитячому та молодіжному туризмі з урахуванням вікових, фізіологічних і психологічних особливостей цієї категорії туристів.

Завдання практичного заняття:

- знайомитися з особливостями дитячого та молодіжного туризму;
- визначити специфічні ризики для здоров'я дітей та молоді у туристичних подорожах;
- вивчити вимоги до організації медичного супроводу дитячих груп (нормативні документи, обов'язкова наявність медичного працівника);

- сформувати уявлення про аптечку та медичний протокол супроводу дитячої групи;
- відпрацювати алгоритми реагування на поширені проблеми (травми, алергії, інфекційні захворювання).

Методика проведення практичного заняття №7

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: розробка «Плану медичного супроводу дитячої групи під час 3-денної екскурсійної подорожі».		0,5
2. Аналіз кейсів: «Дитина з алергією під час екскурсії», «Травма під час спортивної гри», «Випадок харчового отруєння у літньому таборі».		0,5
3. Рольова вправа: моделювання ситуації «Гід та медичний працівник взаємодіють із батьками у разі надзвичайної ситуації».	Опитування (тема 7)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які вікові особливості дітей та молоді впливають на організацію медичного супроводу?
2. Чому дитячі та молодіжні групи вважаються найбільш уразливими у туризмі?
3. Які нормативні вимоги існують до супроводу дитячих туристичних груп в Україні?
4. Які препарати та засоби є обов'язковими в аптечці дитячої туристичної групи?
5. Як організувати профілактику травм та інфекційних захворювань у дитячому туризмі?
6. Яку роль відіграє комунікація з батьками та відповідальність гіда у таких подорожах?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6;9-11;14]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [2-7]

Практичне заняття №8

Тема 8. Організація медичного супроводу у спеціалізованих видах туризму: лікувальний, оздоровчий, рекреаційний.

Мета: сформувати у студентів практичні вміння організовувати медичний супровід у лікувальному, оздоровчому та рекреаційному туризмі з урахуванням специфіки потреб туристів та міжнародних стандартів.

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з особливостями організації лікувального та оздоровчого туризму;

- визначити роль медичного персоналу у супроводі рекреаційних програм;
- навчитися складати програму медико-оздоровчого забезпечення туристичної подорожі;
- розглянути приклади міжнародних практик медичного супроводу у санаторно-курортному та медичному туризмі;
- сформулювати рекомендації щодо підвищення якості та безпеки у цих видах туризму в Україні.

Методика проведення практичного заняття №8

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: розробка плану оздоровчого туру з медичним супроводом.		0,5
2. Аналіз кейсів: «Організація туру в бальнеологічний курорт», «Медичний супровід групи літніх туристів у санаторії».		0,5
3. Презентації студентів: приклади рекреаційних програм у Європі та можливості їх адаптації в	Опитування (тема 8)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які особливості організації медичного супроводу у лікувальному туризмі?
2. У чому полягає відмінність між оздоровчим та рекреаційним туризмом?
3. Які категорії туристів найбільше потребують медичного супроводу у санаторно-курортних програмах?
4. Як міжнародні стандарти впливають на розвиток лікувального та оздоровчого туризму?
5. Які проблеми існують в Україні у сфері рекреаційного туризму та як їх можна вирішити?
6. Чи можна вважати оздоровчий туризм елементом профілактики захворювань?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [4;8;10-14;16-18]

Додатковий: [5-6;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-3;5-9]

Практичне заняття №9

Тема 9. Медичний супровід у сільському та зеленому туризмі.

Мета: сформулювати у студентів практичні знання та навички організації медичного супроводу у сільському та зеленому туризмі, враховуючи особливості середовища, інфраструктури та фактори ризику.

Завдання практичного заняття:

- визначити основні особливості сільського та зеленого туризму;

- ознайомити з характерними медико-біологічними ризиками для туристів у сільській місцевості (харчові отруєння, укуси комах, алергії, травми);
- навчитися складати базові рекомендації щодо медичного супроводу у зеленому туризмі;
- вивчити приклади організації медичного супроводу у фермерських господарствах, агросадибах, екологічних маршрутах;
- розробити практичні поради для власників садиб сільського туризму щодо забезпечення безпеки туристів.

Методика проведення практичного заняття №9

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: складання «Пам'ятки безпеки для туриста у сільському туризмі».		0,5
2. Аналіз кейсів: «Отруєння продуктами харчування у садибі», «Укус кліща під час зеленого туру», «Травма під час екологічної екскурсії».		0,5
3. Міні-дослідження (презентації студентів): аналіз туристичних агроосель України з погляду медичної безпеки.	Опитування (тема 9)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які фактори ризику характерні для сільського та зеленого туризму?
2. Які медичні проблеми найчастіше виникають у сільському середовищі?
3. Які обов'язкові елементи аптечки слід передбачати у зеленому туризмі?
4. Яку роль відіграє співпраця з місцевими медичними закладами?
5. Як екологічні умови впливають на рівень медичних ризиків у зеленому туризмі?
6. Які практичні заходи можуть зменшити ризики для туристів у садибах зеленого туризму?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [4;8;10-14;16-18]

Додатковий: [5-6;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-3;5-9]

Практичне заняття №10

Тема 10. Медичний супровід у діловому та освітньому туризмі.

Мета: сформувати у студентів практичні навички планування і забезпечення медичного супроводу у ділових поїздках, освітніх турах та міжнародних академічних програмах мобільності.

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з особливостями ділового та освітнього туризму;
- визначити ризики для здоров'я під час короткострокових і довготривалих освітніх та бізнес-подорожей;

- навчитися розробляти індивідуальні рекомендації з медичної безпеки для учасників освітніх і бізнес-заходів;
- вивчити роль страхування та міжнародних стандартів у ділових поїздках;
- проаналізувати приклади організації медичного супроводу в освітніх програмах за кордоном.

Методика проведення практичного заняття №10

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: розробка «Пам'ятки учаснику освітнього/ділового туру» з порадами щодо здоров'я.		0,5
2. Аналіз кейсів: «Учасник конференції захворів під час поїздки», «Студент з хронічним захворюванням у програмі мобільності».		0,5
3. Міні-дискусія: «Чи потрібна присутність медичного працівника у ділових чи освітніх турах?».	Опитування (тема 10)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які особливості ділового та освітнього туризму впливають на організацію медичного супроводу?
2. Які ризики для здоров'я найбільш поширені у бізнес-подорожах?
3. Які медичні аспекти потрібно враховувати при тривалому перебуванні студентів за кордоном?
4. Яку роль відіграє страхування у діловому та освітньому туризмі?
5. Чи можна забезпечити медичну безпеку туристів без участі медичного працівника?
6. Які міжнародні практики можна використати в Україні для підвищення рівня безпеки у цих видах туризму?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Практичне заняття №11

Тема 11. Організація першої медичної допомоги у туристичних подорожах.

Мета: сформувати у студентів практичні навички надання першої допомоги в умовах туристичних подорожей та організації системи дій у разі надзвичайних ситуацій.

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з основними принципами надання першої медичної допомоги в туризмі;
- вивчити алгоритми надання допомоги при травмах, опіках, укусах комах, теплових ударах;

- освоїти базові навички серцево-легеневої реанімації (СЛР);
- навчитися організовувати взаємодію туристичної групи у випадку надзвичайної ситуації;
- розробити інструкції для туристів щодо дій у критичних ситуаціях.

Методика проведення практичного заняття №11

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: складання покрокового алгоритму дій при втраті свідомості туристом.		0,5
2. Аналіз кейсів: «Травма під час гірського походу», «Опік у кемпінгу», «Укус бджоли у дитини».		0,5
3. Практичні вправи: накладання пов'язок, іммобілізація кінцівок, штучне дихання, масаж серця.	Опитування (тема 11)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які відмінності між домедичною та першою медичною допомогою?
2. Які базові знання з надання першої допомоги має мати гід чи організатор туристичної групи?
3. Як правильно організувати дії групи під час надзвичайної ситуації?
4. Які засоби індивідуальної аптечки є обов'язковими у подорожах?
5. Чому важливо навчати туристів правилам першої допомоги?
6. Які сучасні міжнародні стандарти існують у сфері першої допомоги в туризмі?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Практичне заняття №12

Тема 12. Організація аптечки туриста та її комплектація.

Мета: сформувати у студентів уміння правильно комплектувати аптечку для різних видів туристичних подорожей та враховувати специфіку групи (вік, стан здоров'я, тривалість і тип маршруту).

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з видами аптечок у туризмі (індивідуальні, групові, спеціалізовані);
- вивчити склад обов'язкових медикаментів та засобів першої допомоги;
- навчитися адаптувати аптечку відповідно до типу туризму (масовий, активний, дитячий, екстремальний);
- ознайомитися з правилами зберігання та транспортування медикаментів у подорожі;
- скласти практичні рекомендації для туристів щодо використання аптечки.

Методика проведення практичного заняття №12

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: розробка групової аптечки для 10-денного туристичного туру.		0,5
2. Аналіз кейсів: «В аптечці відсутній необхідний засіб» — наслідки та рішення.		0,5
3. Практична вправа: складання індивідуальної аптечки для одноденного походу.	Опитування (тема 12)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які основні типи аптечок використовуються у туризмі?
2. Які препарати та засоби повинні входити до складу обов'язкової аптечки?
3. Як змінюється склад аптечки залежно від виду туризму?
4. Які особливості формування аптечки для дітей та людей похилого віку?
5. Які вимоги до зберігання лікарських засобів у польових умовах?
6. Чи можна обмежитися лише аптечкою без навичок першої допомоги?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Практичне заняття №13

Тема 13. Медичний супровід у міжнародному туризмі та сучасні виклики (пандемії, воєнні дії, глобальні кризи).

Мета: сформулювати у студентів цілісне бачення організації медичного супроводу в міжнародному туризмі з урахуванням сучасних глобальних викликів.

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з ключовими медичними ризиками у міжнародних подорожах;
- дослідити вплив пандемій та воєнних дій на міжнародний туризм;
- вивчити систему медичного страхування у країнах ЄС та за кордоном;
- навчитися розробляти кризові плани дій для туристичних груп;
- проаналізувати міжнародний досвід реагування на надзвичайні ситуації у туризмі.

Методика проведення практичного заняття №13

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: складання «Пам'ятки туриста, що виїжджає за кордон» (медичні вимоги та поради).		0,5
2. Аналіз кейсів: «Турист без страхування у країні ЄС», «Захворювання під час подорожі до Африки», «Алергічна		0,5

реакція у готелі за кордоном», «Захворювання туриста за кордоном», «Подорож у країну з воєнним конфліктом», «Евакуація туристів із зони стихійного лиха».		
3. Міні-дискусія: «Чи може міжнародний туризм існувати без обов'язкового медичного страхування?», «Чи можливий туризм під час глобальних криз?».	Опитування (тема 13)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Які головні медичні ризики супроводжують міжнародні подорожі?
2. Які країни мають найжорсткіші вимоги до медичного забезпечення туристів?
3. Які обов'язкові щеплення рекомендують ВООЗ для подорожуючих у різні регіони світу?
4. Як працює система медичного страхування туристів у країнах ЄС?
5. Які труднощі виникають у туристів під час звернення до іноземних медичних закладів?
6. Як пандемія COVID-19 змінила вимоги до медичного супроводу у міжнародному туризмі?
7. Які механізми захисту туристів передбачені міжнародними організаціями під час криз?
8. Які труднощі виникають у туристів при зверненні до іноземних медичних закладів?
9. Як туристичні компанії можуть адаптувати свої послуги в умовах глобальних криз?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6-13;15-18]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Практичне заняття №14

Тема 14. Інноваційні технології та міжнародний досвід організації медичного супроводу у туризмі: можливості адаптації в Україні.

Мета: сформулювати у студентів практичні знання про сучасні інновації у сфері медичного супроводу туристів та оцінити можливості адаптації міжнародного досвіду в українських реаліях.

Завдання практичного заняття:

- вивчити вплив пандемій (COVID-19 та ін.) на організацію медичного супроводу у туризмі;
- ознайомитися з особливостями організації медичного супроводу у воєнний час;
- дослідити проблеми безпеки туристів під час природних і техногенних катастроф;
- навчитися розробляти рекомендації для туристів щодо дій у надзвичайних умовах;

- проаналізувати міжнародний досвід реагування на кризові ситуації у сфері туризму;
- ознайомити студентів з інноваційними технологіями у сфері медичного супроводу (телемедицина, мобільні додатки, GPS-трекінг);
- вивчити приклади успішного міжнародного досвіду організації медичного супроводу у туризмі;
- оцінити можливості впровадження цих практик в Україні;
- розробити рекомендації для туристичних компаній щодо підвищення рівня безпеки туристів.

Методика проведення практичного заняття №14

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: складання «Кризового плану дій для туристичної групи». Демонстрація мобільних додатків для моніторингу стану здоров'я туристів.		0,5
2. Аналіз кейсів: «Туристична поїздка під час пандемії COVID-19», «Подорож у країну з воєнним конфліктом», «Евакуація туристів із зони стихійного лиха», «Телемедицина у поході», «Смарт-пристрої для моніторингу здоров'я».		0,5
3. Міні-дискусія: «Чи можливий туризм у воєнний час і на яких умовах?». Міні-презентації: міжнародний досвід організації медичного супроводу (Німеччина, Польща, Ізраїль) та можливості його впровадження в Україні.	Опитування (тема 14)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

1. Як пандемія COVID-19 вплинула на вимоги до медичного супроводу у туризмі?
2. Які додаткові ризики виникають у воєнний час для організаторів та туристів?
3. Які механізми захисту туристів передбачені міжнародними організаціями у кризових ситуаціях?
4. Які види туризму залишаються найбільш вразливими у період глобальних криз?
5. Як туристичні компанії можуть адаптуватися до умов воєнних дій та стихійних лих?
6. Чи можуть новітні технології (мобільні додатки, системи трекінгу, телемедицина) стати інструментом підвищення безпеки у кризових умовах?
7. Які інноваційні технології вже використовуються у сфері туризму?
8. Чи можна вважати телемедицину ефективним інструментом у подорожах?

9. Які країни мають найбільш розвинені системи медичного супроводу у туризмі?
10. Які бар'єри заважають впровадженню міжнародного досвіду в Україні?
11. Як інновації можуть підвищити конкурентоспроможність українського туризму?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6-13;15-18]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

(заочна форма навчання)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СУПРОВОДУ У ТУРИЗМІ

Практичне заняття №1

Тема 1. Аналіз передумов організації медичного супроводу у туризмі.

Мета: сформувати у студентів уміння визначати та класифікувати передумови організації медичного супроводу залежно від виду туризму, складу групи та умов подорожі.

Завдання практичного заняття:

- закріпити поняття «медичний супровід у туризмі» та його відмінності від інших форм забезпечення безпеки;
- визначити основні передумови медичного супроводу у різних видах туризму (масовий, активний, дитячий, оздоровчий);
- класифікувати передумови за чинниками ризику (природні, соціальні, біологічні, техногенні);
- проаналізувати вплив вікових, фізіологічних та соціальних характеристик туристів на потребу в медичному супроводі;
- розглянути практичні приклади ситуацій, у яких наявність медичного супроводу є критично необхідною.

Методика проведення практичного заняття №1

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Практичне завдання: «Види туризму та характерні передумови медичного супроводу».		0,5
2. Аналіз кейсів: розбір прикладів туристичних подорожей з різними групами (діти, літні люди, спортсмени) і визначення потреби у медичному супроводі.		0,5
3. Дискусія на тему: «Чи завжди потрібен медичний супровід у туризмі?».	Опитування (тема 1)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

8. У чому полягає сутність поняття «медичний супровід у туризмі»? Чим він відрізняється від страхування та служб безпеки?
9. Які основні передумови обумовлюють необхідність медичного супроводу під час туристичних подорожей?
10. Які чинники ризику (природні, соціальні, біологічні, техногенні) найбільш актуальні для різних видів туризму?
11. Як вік, стан здоров'я та фізична підготовка туристів впливають на організацію медичного супроводу?
12. У яких випадках медичний супровід є обов'язковим, а коли може бути рекомендованим, але не критично необхідним?
13. Чи можна вважати пандемію COVID-19 одним із ключових факторів актуалізації медичного супроводу у туризмі?
14. Які міжнародні події (наприклад, війна, масові міграції) можуть змінювати вимоги до організації медичного супроводу?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Практичне заняття №5

Тема 5. Організація медичного супроводу у масовому туризмі.

Мета: сформувати у студентів практичні вміння аналізувати потреби та організаційні особливості медичного супроводу у масових видах туризму (пляжному, екскурсійному, круїзному).

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з типовими медико-біологічними ризиками у масовому туризмі;
- визначити особливості організації медичного супроводу у різних формах масового туризму;
- навчитися складати план медичного забезпечення для групи туристів;
- проаналізувати роль гіда-екскурсовода у контролі за безпекою і здоров'ям туристів;
- відпрацювати навички реагування на найчастіші проблеми зі здоров'ям у масовому туризмі (сонячний удар, харчове отруєння, перевтома).

Методика проведення практичного заняття №5

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Робота в групах: складання «Пам'ятки туриста» з правилами безпеки.		0,5
2. Аналіз кейсів: «Група туристів під час екскурсії в спеку», «Харчове отруєння у готелі», «Медичний інцидент під час круїзного туру».		0,5
3. Міні-презентації: приклади міжнародних практик організації медичного супроводу у масовому туризмі.	Опитування (тема 5)	0,5

4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

7. Які основні ризики здоров'ю притаманні масовому туризму?
8. Які медичні проблеми найчастіше виникають у туристів під час пляжного та екскурсійного відпочинку?
9. Які обов'язки щодо медичного супроводу має туристична компанія в масових турах?
10. Чим відрізняється організація медичного супроводу у масовому туризмі в Україні та за кордоном?
11. Як гід чи супроводжуючий може попередити погіршення стану здоров'я у туристів?
12. Чи є доцільним залучення медичного працівника для масових туристичних груп?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-3;6-13;15-18]

Додатковий: [1-3;8-10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Практичне заняття №8

Тема 8. Організація медичного супроводу у спеціалізованих видах туризму: лікувальний, оздоровчий, рекреаційний.

Мета: сформувати у студентів практичні вміння організовувати медичний супровід у лікувальному, оздоровчому та рекреаційному туризмі з урахуванням специфіки потреб туристів та міжнародних стандартів.

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з особливостями організації лікувального та оздоровчого туризму;
- визначити роль медичного персоналу у супроводі рекреаційних програм;
- навчитися складати програму медико-оздоровчого забезпечення туристичної подорожі;
- розглянути приклади міжнародних практик медичного супроводу у санаторно-курортному та медичному туризмі;
- сформувати рекомендації щодо підвищення якості та безпеки у цих видах туризму в Україні.

Методика проведення практичного заняття №8

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: розробка плану оздоровчого туру з медичним супроводом.		0,5
2. Аналіз кейсів: «Організація туру в бальнеологічний курорт», «Медичний супровід групи літніх туристів у санаторії».		0,5

3. Презентації студентів: приклади рекреаційних програм у Європі та можливості їх адаптації в	Опитування (тема 8)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

7. Які особливості організації медичного супроводу у лікувальному туризмі?
8. У чому полягає відмінність між оздоровчим та рекреаційним туризмом?
9. Які категорії туристів найбільше потребують медичного супроводу у санаторно-курортних програмах?
10. Як міжнародні стандарти впливають на розвиток лікувального та оздоровчого туризму?
11. Які проблеми існують в Україні у сфері рекреаційного туризму та як їх можна вирішити?
12. Чи можна вважати оздоровчий туризм елементом профілактики захворювань?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

Практичне заняття №13

Тема 13. Медичний супровід у міжнародному туризмі та сучасні виклики (пандемії, воєнні дії, глобальні кризи).

Мета: сформувати у студентів цілісне бачення організації медичного супроводу в міжнародному туризмі з урахуванням сучасних глобальних викликів.

Завдання практичного заняття:

- ознайомити студентів з ключовими медичними ризиками у міжнародних подорожах;
- дослідити вплив пандемій та воєнних дій на міжнародний туризм;
- вивчити систему медичного страхування у країнах ЄС та за кордоном;
- навчитися розробляти кризові плани дій для туристичних груп;
- проаналізувати міжнародний досвід реагування на надзвичайні ситуації у туризмі.

Методика проведення практичного заняття №13

Види навчальних робіт	Закріплення отриманих знань	Кількість годин
1. Групова робота: кладання «Пам'ятки туриста, що виїжджає за кордон» (медичні вимоги та поради).		0,5
2. Аналіз кейсів: «Турист без страхування у країні ЄС», «Захворювання під час подорожі до Африки», «Алергічна реакція у готелі за кордоном», «Захворювання туриста за кордоном», «Подорож у країну з воєнним конфліктом», «Евакуація туристів із зони стихійного лиха».		0,5

3. Міні-дискусія: «Чи може міжнародний туризм існувати без обов'язкового медичного страхування?», «Чи можливий туризм під час глобальних криз?».	Опитування (тема 13)	0,5
4. Розв'язування тестів	Тестування	0,5
Всього		2

Питання для обговорення:

10. Які головні медичні ризики супроводжують міжнародні подорожі?
11. Які країни мають найжорсткіші вимоги до медичного забезпечення туристів?
12. Які обов'язкові щеплення рекомендують ВООЗ для подорожуючих у різні регіони світу?
13. Як працює система медичного страхування туристів у країнах ЄС?
14. Які труднощі виникають у туристів під час звернення до іноземних медичних закладів?
15. Як пандемія COVID-19 змінила вимоги до медичного супроводу у міжнародному туризмі?
16. Які механізми захисту туристів передбачені міжнародними організаціями під час криз?
17. Які труднощі виникають у туристів при зверненні до іноземних медичних закладів?
18. Як туристичні компанії можуть адаптувати свої послуги в умовах глобальних криз?

Список рекомендованих джерел:

Основний: [1-4;8-9;11;14;18]

Додатковий: [5;6;8;10]

Інтернет-ресурси: [1-8;11]

6. Організація і проведення тренінгу навчальної дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі»

Мета тренінгу з дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі» полягає у формуванні у студентів практичних компетентностей з організації та забезпечення медичного супроводу туристів у різних видах туризму; розвитку навичок надання першої допомоги та дій у надзвичайних ситуаціях; засвоєнні сучасних технологій і міжнародних стандартів медичного супроводу з метою підвищення рівня безпеки туристичних подорожей та якості туристичних послуг.

Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр». Тривалість навчального тренінгу: 6 год.

ПЛАН-СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ТРЕНІНГУ

Зміст		Методи
БЛОК 1. Презентація учасників	- представлення учасників та тренера; - актуальність тренінгу; - цілі тренінгу з точки зору учасників;	<i>Знайомство Збір очікувань Правила взаємодії</i>

	- форми роботи на тренінгу; - організаційні моменти; - правила взаємодії; - знайомство; - матеріали учасникам; - система комунікацій на тренінгу; - узгодження понять тренінгу; - мотивація.	Проблемна дискусія «Які фактори найбільше впливають на безпеку туриста?»
БЛОК 2. Практичні навички з організації медичного супроводу	- алгоритми надання першої допомоги в умовах туристичних подорожей (СЛР, травми, опіки, укуси, алергії); - організація аптечки туриста: індивідуальна та групова комплектація.	Міні-лекція. «Алгоритми надання першої медичної допомоги у туристичних подорожах: сучасні стандарти та практичне застосування» (короткий виклад із демонстрацією базових технік – СЛР, зупинка кровотечі, допомога при травмах, опіках, укусах) Доповідь/презентація на тему: «Організація аптечки туриста: індивідуальні та групові комплекти» (студенти презентують приклади аптечок для різних видів туризму: масовий, активний, дитячий, міжнародний). Практична робота: Моделювання кризових ситуацій: робота в групах над кейсами («Травма в горах», «Отруєння у туристичній групі», «Втрати свідомості учасника»). Рольова гра: «Надзвичайна ситуація під час туристичної подорожі» -ситуація: учасник групи отримав травму під час походу; -ролі: гід/керівник групи, турист із травмою, медичний працівник (або студент, що надає допомогу), решта учасників групи; -завдання: відпрацювати алгоритм взаємодії — надання першої допомоги, розподіл ролей у групі, виклик швидкої/рятувальників.
БЛОК 3. Інноваційно-аналітичний	- використання інноваційних технологій у медичному супроводі (телемедицина, мобільні додатки, смарт-пристрої);	Міні-лекція. «Інноваційні технології у медичному супроводі туризму: телемедицина, мобільні додатки, смарт-пристрої» (короткий огляд сучасних цифрових

	- міжнародний досвід організації медичного супроводу: приклади з ЄС, Ізраїлю, Польщі.	рішень, що підвищують безпеку туристів). Доповідь/презентація на тему: «Міжнародний досвід організації медичного супроводу туристів та можливості його адаптації в Україні» (студенти презентують приклади з країн ЄС, Ізраїлю, Польщі тощо). Практична робота: розробка «Пам'ятки безпеки туриста» або «Кризового плану для тургрупи». Підсумкова дискусія: «Як адаптувати міжнародний досвід до українських реалій?». «Які інноваційні підходи реально впровадити в Україні вже сьогодні?» Рольова гра: «Впровадження інновацій у туристичну компанію» -ситуація: туристична компанія планує запровадити нові засоби медичного супроводу (телемедицина, мобільні додатки, смарт-браслети); -ролі: директор компанії, менеджер з безпеки, лікар-консультант, турист-клієнт, представник страхової компанії; -завдання: у форматі переговорів знайти оптимальний набір інновацій для впровадження, аргументувати переваги та визначити можливі ризики.
Робота в групах. Підведення підсумків тренінгу	Заключне слово учасників тренінгу: - оцінювання знань та навичок	Доповідь/презентація Анкетування
Оцінка за завдання з тренінгу: 1блок -20 балів; 2 та 3 блоки- по 40 балів		

7. Самостійна робота студентів

Організація самостійної роботи студентів вимагає особливої уваги, тому, що частина питань, кожної теми виноситься на самостійне вивчення студентами. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених кафедрою для вивчення навчальної дисципліни. Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю (питання, тестування) з боку студента. Самостійна робота над засвоєнням дисципліни може виконуватися у читальних залах університету, навчальних кабінетах та комп'ютерних лабораторіях, в домашніх умовах.

Завдання самостійної роботи включають альтернативні завдання, серед яких студент на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Поточні консультації студентів з питань виконання завдань самостійної роботи студентів та підведення результатів з певних видів робіт здійснюються під час планових занять.

Результати самостійної роботи студентів можуть бути опубліковані в спеціалізованих студентських або наукових, науково-методичних виданнях вищого навчального закладу, апробовані на науково-практичних студентських конференціях.

Перелік завдань для поглибленого вивчення дисципліни та рекомендації до організації самостійної роботи
(завдання складаються з двох блоків: групових та індивідуальних)

Групові завдання для самостійного опрацювання

1. **Розробка плану медичного супроводу туристичної групи** (на прикладі масового, активного чи дитячого туризму).
2. **Аналіз нормативно-правової бази:** підготувати огляд українських та міжнародних документів, що регулюють організацію медичного супроводу у туризмі.
3. **Створення презентації** на тему: «Медико-біологічні ризики у різних видах туризму та шляхи їх мінімізації».
4. **Моделювання кризової ситуації** (пандемія, стихійне лихо, воєнні дії): розробити алгоритм дій туристичної компанії для забезпечення безпеки туристів.
5. **Підготовка інформаційної пам'ятки для туристів** з порадами щодо збереження здоров'я під час подорожей.
6. **Порівняльний аналіз міжнародного досвіду організації медичного супроводу** (обрати 2–3 країни ЄС чи світу) та представити висновки у вигляді постера чи інфографіки.
7. **Розробка інтерактивного кейсу:** підготувати навчальну ситуацію для студентів молодших курсів з тематики надання першої допомоги у туризмі.

Індивідуальні завдання для самостійного опрацювання

1. **Підготувати реферат** на одну з тем:
 - «Особливості організації медичного супроводу у дитячому та молодіжному туризмі»
 - «Медичне страхування туристів: сучасні тенденції»
 - «Роль інноваційних технологій у підвищенні безпеки туристів».
2. **Скласти індивідуальну аптечку туриста** для конкретного виду подорожі (гірський похід, морський відпочинок, екскурсійний тур, міжнародна поїздка).

3. **Провести аналіз випадку (case-study):** описати відому подію з практики туризму, пов'язану з медичним ризиком, та розробити рекомендації для запобігання подібним ситуаціям.
4. **Написати есе:** «Яким я бачу ідеальний механізм організації медичного супроводу у туризмі в Україні через 10 років».
5. **Підготувати міні-презентацію** про міжнародний досвід організації медичного супроводу в одній обраній країні.
6. **Скласти «Пам'ятку для туриста»** (на 1–2 сторінки) з порадами щодо збереження здоров'я під час подорожі.
7. **Виконати тестове завдання або онлайн-квест** (за посиланням, наданим викладачем), спрямоване на відпрацювання навичок реагування на надзвичайні ситуації.

8. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, комунікативні техніки, а також методи опитування, тестування, ділові ігри, виконання комплексного практичного індивідуального завдання.

В процесі вивчення дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100- бальною шкалою:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- індивідуальна робота;
- оцінювання виконання.

9. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

В процесі вивчення дисципліни «Організація медичного супроводу в туризмі» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100-бальною шкалою:

Заліковий модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота
оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	оцінка визначається за теоретичні питання (2 пит.) – макс. 50 балів; розрахункова задача (1 задача) – макс.50 балів	оцінка визначається за завдання з тренінгу 3 блоки: 1блок -20 балів; 2 та 3 блоки- по 40 балів	оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за 2 завдання

Форми і критерії оцінювання

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

60–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки, відповіді на запитання нечіткі.

1–59 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Модульний контроль:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

60–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки, відповіді на запитання нечіткі.

1–59 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст виконаного здобувачем завдання для самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, а під час презентації результатів виконаного завдання здобувач демонструє знання і розуміння теми, викладає матеріал у логічній послідовності, показує уміння аналізувати і узагальнювати теоретичний і практичний матеріал та високий рівень підготовки презентації.

75–89 балів – зміст виконаного здобувачем завдання для самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві неточності, здобувач презентує матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні понять, розрахунках при розв'язанні практичних завдань, презентація роботи при цьому має незначні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

60–74 бали – у виконаному здобувачем завданні для самостійної роботи на недостатньому рівні висвітлено проблему, яка досліджувалася, логічного не завершений аналіз і оцінка стану об'єкту дослідження; наведені авторські пропозиції і рекомендації є загальними (без урахування особливостей об'єкту дослідження) і недостатньо обґрунтованими; здобувач припускається значних помилок у розрахунках при розв'язанні практичних завдань роботи; матеріал презентує фрагментарно, без логічної послідовності, відповіді на запитання нечіткі, презентація роботи при цьому має значні недоліки як за змістом, так і за оформленням.

1–59 балів – зміст виконаного здобувачем завдання для самостійної роботи не розкрито, оформлення і презентація роботи не відповідає встановленим вимогам, відповіді на запитання відсутні, неточні або неповні, не наведені шляхи вирішення проблеми або вони не обґрунтовані та випадкові.

Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконання самостійної роботи під час вивчення дисципліни.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань тренінгу.

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

60–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки, відповіді на запитання нечіткі.

1–59 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Підсумкова оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час виконання різних завдань тренінгу.

Екзамен – вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання. Екзаменаційний білет складається із:

двох теоретичних (проблемних) питань: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 30 балів, що в підсумку дає максимально 60 балів;

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

задач (практичних завдань): 1 задачі, за розв’язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 30 балів, що в підсумку дає максимально 30 балів;

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв’язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

додаткове питання (для перевірки глибини знань), за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 10 балів.

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№з/п	Найменування	Номер теми
1.	Силабус	1-15
2.	Мультимедійний проектор	1-15
3.	Опорний конспект лекцій	1-15
4.	Проекційний екран	1-15
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-15
6.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-15
7.	Навчальні посібники; Кейси	1-15
8.	Персональні комп'ютери	1-15
9.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-15
10.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-15
11.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-15
12.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-15
13.	Google Forms, Google Sheets	1-15

12. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про туризм» (із останніми змінами, ред. 2022–2023 рр.).
2. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (ред. 2020–2023 рр.).
3. Закон України «Про захист прав споживачів» (щодо туристичних послуг, ред. 2021 р.).
4. Закон України «Про страхування» (ред. 2020 р.) – регулює туристичне медичне страхування.
5. Постанова КМУ № 297 від 15.03.2006 р. «Про затвердження Правил надання туристичних послуг» (з наступними змінами).
6. Наказ МОЗ України № 614 від 01.08.2022 р. «Про затвердження протоколів надання домедичної допомоги у невідкладних станах».

7. Наказ МОЗ України № 398 від 24.03.2016 р. «Про затвердження Порядку комплектування аптечок для домедичної допомоги» (з оновленнями).
8. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» (ред. 2022 р.) – щодо особливостей безпеки та мобільності.
9. Кодекс цивільного захисту України (ред. 2021–2023 рр.) – організація дій у надзвичайних ситуаціях.

Міжнародні документи та стандарти

1. Міжнародні медико-санітарні правила (International Health Regulations, IHR, 2005, оновл. 2022 р.) – ВООЗ.
2. Глобальний кодекс етики туризму (UNWTO, оновлення 2020 р.).
3. WHO: International Travel and Health Guidelines (2022).
4. UNWTO Recommendations on Tourism and Health Safety (2021).

Основні (базові) джерела інформації

1. Актуальні проблеми розвитку туризму в Україні: збірник наукових праць. – Тернопіль: ЗУНУ, 2023.
2. Безпека в туризмі: навч. посіб. / За ред. О.О. Любіцевої. – К.: Альтерпрес, 2018.
3. Гнатюк Л.І. Туристична діяльність та ризики. – Тернопіль: ЗУНУ, 2020.
4. Гнатюк Л.І. Фінансові механізми у туризмі: страхування та інвестиції. – Тернопіль: ЗУНУ, 2021.
5. Гостинність і туризм майбутнього: наукові та практичні горизонти: збірник тез доповідей II-ої міжнародної науково-практичної конференції. – НУБіП України, 2023.
6. Збірник кейсів: навчальний посібник. – Луцький університет (ЛНТУ). 2021.
7. Зінько Ю.В. Туризм і міжнародне право: сучасні тенденції регулювання. – Львів: простір-М, 2022.
8. Інноваційна діяльність туристичних підприємств: дослідження українських компаній. – Морозов Д. 2023.
9. Квартальнов В.А. Туризм: підручник. – Київ: Знання, 2012.
10. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2020.
11. Корж Н.М. Туризм і безпека: сучасні підходи та виклики. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021.
12. Корж Н.М. Правове забезпечення туристичної діяльності та безпеки. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021.
13. Корж Н.М. Безпека в туризмі: економіко-правові аспекти. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022.
14. Медико-біологічні основи туризму: навч. посіб. / О.В. Третьяков, І.М. Герасименко. – Харків: ХНАУ, 2019.
15. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: колективна монографія. – 2024.

16. Туризм в Україні: виклики та відновлення. Збірник матеріалів Міжнародного туристичного форуму. – Київський національний економічний університет, 2023.
17. Український збірник: Збірник кейсів: навч. посібник. – ЛНТУ, 2021.
18. Федорченко В.К., Панков А.В. Організація туристичної діяльності. – Київ: Альтерпрес, 2009.

Допоміжні джерела інформації

1. Гнатюк Л.І. Міжнародні аспекти туристичної діяльності. – Тернопіль: ЗУНУ, 2021.
2. Збірник наукових праць Сучасні тенденції страхового ринку в Україні та світі. – Київ: КНЕУ, 2023.
3. Зінько Ю.В. Розвиток туризму в Україні в умовах глобальних викликів. – Львів: Простір-М, 2022.
4. Колотуха О.В. Економіка і організація туристичної діяльності. – Харків: ХНУ, 2020.
5. Міжнародна академічна мобільність: виклики та перспективи. – Київ: НАУ, 2022.
6. Мельник І.В. Менеджмент ризиків у туризмі. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021.
7. Сільський та зелений туризм: досвід і перспективи розвитку: зб. наук. праць. – Тернопіль: ЗУНУ, 2023.
8. Соколов В. Міжнародні стандарти безпеки у туризмі. – Київ: НАУ, 2020.
9. Соколов В. Страхові послуги у сфері міжнародного туризму. – Київ: НАУ, 2020.
10. Сучасні аспекти туристичного законодавства: зб. наук. праць. – Тернопіль: ЗУНУ, 2022.

Міжнародні джерела

1. Behrens K. Travel Medicine: A Clinical Guide. – Springer, 2015.
2. Case Based Research in Tourism, Travel, and Hospitality and Events (Rethinking Theory and Practice) / Sigala et al. – Springer, 2024.
3. European Travel Commission. Handbook on Health Safety in Tourism. – Brussels: ETC, 2022.
4. Fletcher J., Fyall A., Gilbert D., Wanhill S. Tourism: Principles and Practice. – Harlow: Pearson, 2013.
5. Security and Safety in the Tourism Sector Volume 3: Case Studies — UNWTO.
6. OECD. Tourism Policy Responses to the COVID-19 Pandemic. – Paris: OECD, 2020.
7. OECD. Tourism Trends and Policies: Health and Safety Focus. – Paris: OECD Publishing, 2023.
8. UNWTO. Tourism and Health Safety Guidelines. – Madrid: UNWTO, 2021.
9. UNWTO. Tourism in Crisis: Safety and Recovery Report. – Madrid: UNWTO, 2021.

- 10.WHO. Travel Medicine: Essential Medicines and First Aid Kits. – Geneva: WHO, 2021.
- 11.WHO. First Aid in Outdoor Activities. – Geneva: WHO, 2021.
- 12.WHO. International Travel and Health. – Geneva: WHO, 2022.

Інтернет-ресурси

1. Assistance – міжнародні сервіси допомоги туристам
2. Верховна Рада України – база законодавства: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я (WHO) – розділ «Travel and health»: <https://www.who.int/travel>
4. Всесвітня організація охорони здоров'я (WHO) – документи з міжнародних медико-санітарних правил: <https://www.who.int>
5. Всесвітня туристична організація (UNWTO) – стандарти та рекомендації: <https://www.unwto.org>
6. Державне агентство розвитку туризму України: <https://www.tourism.gov.ua>
7. ДСНС України – Надзвичайні ситуації
8. Дослідження UNWTO: Tourism and Insurance Report (2021).
9. Європейська Комісія – директиви щодо медичного страхування та подорожей: <https://ec.europa.eu>
- 10.Міністерство охорони здоров'я України – рекомендації для подорожуючих: <https://moz.gov.ua>
- 11.Нацкомфінпослуг України – страхові компанії
- 12.World Health Organization – Travel and Health
- 13.UNWTO – Tourism and Health Safety